

Zespół Szkół i Placówek Specjalnych
31-509 Kraków, ul. Lubomirskiego 21
tel./fax 12 421-07-09
REGON 356727999

**PROGRAM WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNY
ZESPOŁU SZKÓŁ I PLACÓWEK SPECJALNYCH
UL. LUBOMIRSKIEGO 21 KRAKÓW**

Wstęp:

Zespół Szkół i Placówek Specjalnych składa się z:

Szkoły Podstawowej nr 131, Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii oraz Szkoły Podstawowej nr 17.

Zgodnie z art. 26 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo Oświatowe, nastąpiło połączenie szkolnego programu wychowawczego i programu profilaktyki w jeden dokument, zawierający treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym. Dlatego też przedstawiony poniżej program integruje realizowane w naszym środowisku dotychczasowe cele wychowawcze oraz profilaktyczne wynikające z określonych na drodze wnikliwej diagnozy potrzeb profilaktycznych i wychowawczych – dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną i zagrożonych niedostosowaniem społecznym. Przyjmujemy, że wychowanie to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży; (art. 1 pkt 3 ustawy Prawo oświatowe). Program wychowawczo-profilaktyczny, który będzie realizowany w bieżącym roku szkolnym obejmuje zatem treści i działania wychowawcze skierowane do uczniów oraz treści i działania profilaktyczne dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane w oparciu o diagnozę potrzeb i problemów występujących w społeczności szkolnej, skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

SPIS TREŚCI:

- Podstawy prawne
- Misja szkoły
- I. Wprowadzenie
- II. Model absolwenta – kryteria sukcesów wychowawczych
- III. Główne cele wychowawczo – profilaktyczne
  - Metody aktywizujące
- IV. Podstawowe zadania poszczególnych podmiotów wspólnoty szkolnej w realizacji programu
- V. Cele i zadania programu
  - Obszar I – Rozwój osobisty
  - Obszar II – Rozwój społeczny
  - Obszar III – Profilaktyka zagrożeń
  - Obszar IV – Diagnoza i terapia przyczyn trudności i niepowodzeń szkolnych
  - Obszar V – Diagnoza i organizacja pomocy w zakresie zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych
  - Obszar VI- Diagnoza i organizacja pomocy w zakresie zagrożeń związanych z COVID- 19
  - Obszar VII- Higiena osobista i otoczenia
- VIII. Ewaluacja i monitoring

Zgodnie z art.26 ustawy z dnia 14 grudnia 2016r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017r. Poz.59) Zespół Szkół i Placówek Specjalnych od 1 września 2017r. realizuje program wychowawczo-profilaktyczny obejmujący:

 treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów,

 treści o charakterze profilaktycznym dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb i problemów występujących w danej społeczności szkolnej, skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

MISJA SZKOŁY

Nasza placówka, którą my, nauczyciele, wychowawcy i pracownicy obsługi, tworzymy wraz z uczniami i rodzicami, jest miejscem kształtowania osobowości młodego człowieka. Pragniemy w niej kreować ludzi umiejących odnaleźć swoje miejsce w społeczeństwie, dojrzałych kulturalnie i emocjonalnie, zadbać o ich zdrowie, siłę, sprawność i kompetencję intelektualną. Naszym zadaniem jest wydobycie i wzmocnienie pozytywnych cech naszych uczniów, co pomoże im realizować zamierzone cele, jak również pomoc w wypracowaniu konstruktywnych sposobów radzenia sobie z trudnościami życiowymi. W zaplanowanej pracy wychowawczej ukazujemy szereg wartości, z których najważniejszymi, w naszym przekonaniu, są: dobro, rzetelność, uczciwość i pracowitość.

Chcemy, aby uczeń opuszczający naszą szkołę był pozytywnie nastawiony do życia, świadomy swoich umiejętności i możliwości, aby akceptował siebie, innych i własną przeszłość, czerpał przyjemność z pracy, był wrażliwy, myślący, a przed wszystkim miał świadomość, że to, jak może zafunkcjonować w otaczającym świecie zależy w głównej mierze od niego samego.

Pragniemy skutecznie zadbać o jego wykształcenie, pozwalające mu na podjęcie dalszej edukacji, co stworzy podstawy do prawidłowego funkcjonowania w życiu zawodowym.

Zawarte w programie cele i zdania należy stosować adekwatnie do wieku, stopnia niepełnosprawności oraz poziomu funkcjonowania osób objętych edukacją i terapią w Zespole Szkół i Placówek Specjalnych w Krakowie.

I. WPROWADZENIE

Rodzice są pierwszymi wychowawcami swoich dzieci, nauczyciele wspomagają ich wszechstronny i harmonijny rozwój, a uczeń akceptuje siebie i jest otwarty na potrzeby drugiego człowieka.

WYCHOWANIE

Proces wspomagania dziecka w rozwoju, ukierunkowany na osiągnięcie pełni dojrzałości: fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej.

PROFILAKTYKA

Proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie.

Program Wychowawczo - Profilaktyczny dotyczy następujących obszarów :

- I. Rozwoju osobistego (w tym: intelektualnego, psychicznego, moralnego, duchowego, zdrowotnego).
- II. Rozwoju społecznego.
- III. Profilaktyki zagrożeń.
- IV. Diagnozy i terapii przyczyn trudności i niepowodzeń szkolnych .
- V. Diagnozy w zakresie zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych.
- VI. Diagnozy i organizacji pomocy w zakresie zagrożeń związanych z Covid-19.
- VII. Higiena osobista i otoczenia.

Prawidłowy rozwój dziecka uzależniony jest od zaspokojenia jego potrzeb, a w szczególności:

- poczucia bezpieczeństwa i dawania osobistego wsparcia,
- potrzeby wzajemnego zaufania,
- bycia zauważonym i docenionym,
- potrzeby kontaktów z rówieśnikami,
- potrzeby koleżeństwa i przyjaźni,
- potrzeby tolerancji,
- potrzeby wiedzy o dobrym i zdrowym życiu,
- potrzeby ruchu, zabawy, aktywności,
- potrzeby pozyskiwania podstawowej wiedzy o substancjach uzależniających,
- potrzeby identyfikowania podstawowych zagrożeń dla zdrowia,

- potrzeby wypracowania sposobów radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych,
- potrzeby okazywania emocji pozytywnych,
- potrzeby akceptacji i poczucia własnej wartości,
- potrzeby rozwijania zainteresowań i kreowania siebie,
- potrzeby rozwijania uzdolnień i talentów,
- potrzeby odnoszenia sukcesów i zaspokojenia ciekawości świata.

II. MODEL ABSOLWENTA – KRYTERIA SUKCESÓW WYCHOWAWCZYCH

Model absolwenta	Odniesiony sukces, jeśli uczeń:	Uczeń rozwija się w niepożądanym kierunku jeśli:
<p><i>Ma rozbudzone potrzeby poznawcze, potrafi się uczyć, korzystając z nowoczesnych i źródeł informacji.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi samodzielnie zorganizować sobie naukę, - rozumie konieczność uczenia się, - samodzielnie planuje własny rozwój, - wypracowuje własny styl uczenia się, - rozwiązuje problemy korzystając z różnych źródeł, - krytycznie analizuje źródła informacji. 	<p>Uczeń rozwija się w niepożądanym kierunku jeśli:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nie wykazuje zainteresowania nauką szkolną i najbliższym otoczeniem, - przynależy do grup nieformalnych, - ma problemy z uzyskaniem satysfakcjonujących go wyników edukacyjnych.
<p><i>Zna i przestrzega normy społeczno-moralne.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi kulturalnie zachować się w różnych sytuacjach, - jest otwarty na potrzeby innych ludzi, - zna zasady prawidłowego zachowania się w szkole i przestrzega ich, - umie kontrolować własne emocje, - potrafi przeciwstawić się niesprawiedliwości, - dostrzega potrzeby osób samotnych, nieśmiałych, niepełnosprawnych i słabszych, - postępuje zgodnie z wartościami akceptowanymi społecznie. 	<ul style="list-style-type: none"> - zachowuje się niezgodnie z regulaminem szkoły, - nie wykazuje poczucia winy i uchyla się od odpowiedzialności za własne czyny, - dyskryminuje innych z powodu różnic przekonań, obyczajów, wyglądu, pozycji społecznej i osiągniętych wyników w nauce, - zachowuje się agresywnie i arogancko oraz dopuszcza się aktów wandalizmu.
<p><i>Jest świadomy swoich praw i potrafi z nich korzystać.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - zna swoje prawa wynikające z <i>Karty Praw Dziecka, Konstytucji RP</i> i pozostałych uregulowań prawnych oraz regulaminów szkolnych, - wie jak funkcjonują organy samorządowej i państwowej, - zna zasady pracy Samorządu Uczniowskiego i uczestniczy w jego działalności. 	<ul style="list-style-type: none"> - nie korzysta ze swoich praw, - nie korzysta z form pomocy proponowanych przez szkołę.
<p><i>Jest świadomy swoich obowiązków i wywiązuje się z nich.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - zna <i>Statut Szkoły, Szkolny Program Wychowawczy-Profilaktyczny</i>, regulaminy szkolne, - wywiązuje się z podjętych zobowiązań. 	<ul style="list-style-type: none"> - nie przestrzega regulaminów szkolnych i obowiązującego prawa.

<p>Posiada umiejętność efektywnego komunikowania się i współpracy oraz kontrolowania własnych emocji.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi skutecznie porozumiewać się i prezentować własny punkt widzenia, - zna zasady współpracy w zespole i respektuje je, - ma poczucie przynależności do grupy, - umie przedstawiać własne potrzeby w sposób asertywny, - zna i stosuje konstruktywne metody rozwiązywania konfliktów, - w stosunkach społecznych wyróżnia się wysoką kulturą osobistą, - poprawnie postępuje się językiem ojczystym. 	<ul style="list-style-type: none"> - nie zna lub nie chce przestrzegać zasad kulturalnego zachowania, - w stosunkach z innymi przejawia zachowania agresywne, - nie wykazuje zainteresowania życiem klasy i szkoły, - osiąga własne cele przez wywieranie presji i manipulowanie innymi.
<p>Jest świadomy dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy, świata.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ma poczucie przynależności regionalnej i kulturowej, - potrafi godnie zachować się w miejscach pamięci narodowej, szanuje tradycje i symbole narodowe, - zna historię imienników szkoły, - zna historię i tradycje swojego regionu i kraju. 	<ul style="list-style-type: none"> - nie wykazuje zainteresowań związanych z historią i kulturą regionu i kraju, - nie uczestniczy w imprezach o charakterze patriotycznym, - nie szanuje symboli narodowych.
<p>Dbą o swoje zdrowie, higienę i sprawność fizyczną.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zna i stosuje zasady zdrowego stylu życia, - umie racjonalnie wykorzystywać czas wolny. 	<ul style="list-style-type: none"> - nie uczestniczy w zajęciach sportowych, - preferuje bierny styl życia, - nie dba o higienę i własne drowie (używkę).
<p>Jest świadomy własnego potencjału i wyboru dalszej drogi życiowej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zna swoje mocne i słabe strony, - stawia sobie i osiąga cele akceptowane społecznie, - zna i stosuje rozmaite techniki pracy umysłowej, - czynnie uczestniczy w zajęciach pozalekcyjnych i rozwija własne zainteresowania, - radzi sobie w sposób konstruktywny ze stresem i presją otoczenia, - świadomie wybiera drogę dalszego kształcenia i rozwoju osobistego. 	<ul style="list-style-type: none"> - podlega niekorzystnym wpływom otoczenia, - w sytuacjach trudnych wykazuje tendencję do zachowań agresywnych lub biernych, - nie wykazuje zainteresowań odnośnie własnego rozwoju i przyszłości zawodowej.

<p><i>Umie zadbać o bezpieczeństwo w sytuacjach ryzykownych.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - trafnie ocenia ryzyko związane z podejmowanym działaniem, - jest asertywny w sytuacjach zagrażających zdrowiu i życiu, - zna i stosuje przepisy BHP, - zna zasady zachowań w sytuacjach zagrażających życiu innych. 	<ul style="list-style-type: none"> - brak wiedzy o ludziach i miejscach oferujących pomoc, - nie udziela pomocy i w sytuacjach krytycznych, wycofuje się, - nie korzysta z form pomocy oferowanych przez szkołę.
--	--	---

Szkoła ma być miejscem przyjaznego spotkania dzieci i młodzieży o różnym stopniu rozwoju, różnych zainteresowaniach, potrzebach i możliwościach.

III. GŁÓWNE CELE WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNE:

- Wspieranie rozwoju osobowości młodego człowieka.
- Kształtowanie postaw ukierunkowanych naprawdę, dobro i piękno.
- Wspomaganie wychowawczej roli rodziny.
- Wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.
- Kształtowanie postaw prozdrowotnych.
- Wyposażenie ucznia w umiejętności niezbędne do współdziałania w zespole.
- Przygotowanie do podejmowania i pełnienia ról społecznych i obywatelskich.
- Kształtowanie postaw patriotycznych.
- Kształtowanie postaw i nawyków proekologicznych.
- Przygotowanie do podejmowania optymalnych decyzji życiowych.
- Doskonalenie warunków bezpiecznego funkcjonowania ucznia w szkole i poza szkołą.
- Kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych.
- Wspieranie nabywania umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, ryzykownych i konfliktowych.
- Eliminowanie wagarów jako podstawowego czynnika zwiększającego zagrożenie demoralizacją i utrata szans rozwojowych.
- Eliminowanie zagrożeń utraty zdrowia i szans rozwojowych przez uzależnienia.
- Eliminowanie masowych zwolnień z wychowania fizycznego.
- Wdrażanie strategii kształtowania i wspierania zdrowego stylu życia, higieny i aktywności fizycznej.
- Popularyzacja „terapii ruchowej”.
- Rozpoznawanie zagrożeń występujących w środowisku i przeciwdziałanie tym zagrożeniom.
- Poprawa skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec uczniów.

Do realizacji wyznaczonych celów służą **metody aktywizujące**:

- twórczość artystyczna,
- projekty,
- odgrywanie ról (symulacje, inscenizacje, dramy, scenki rodzajowe),
- praca w terenie, wyjścia edukacyjne,
- środki audiowizualne, komputer,
- dyskusje,
- praca z tekstem pisany (czasopisma, literatura piękna i popularna – naukowa),
- uczestnictwo w różnych aspektach życia kulturalnego,
- ankiety, wywiady,
- rozmowa kierowana,
- wspólne rozwiązywanie problemów,
- pokazy,
- plakaty,
- mapy myślowe,
- formy warsztatowe,
- prelekcje,
- autoprezentacje,
- inne.

IV. PODSTAWOWE ZADANIA POSZCZEGÓLNYCH PODMIOTÓW WSPÓLNOTY SZKOLNEJ W REALIZACJI PROGRAMU

A. Dyrekcja szkoły:

- dążenie do poprawy materialnych parametrów funkcjonowania placówki,
- zapewnianie kadrze pedagogicznej warunków sprzyjających podnoszeniu kompetencji zawodowych,
- dbanie o prawidłowy obieg informacji oraz nadzór nad sprawną organizacją podejmowanych działań,
- czuwanie nad spójnością oddziaływań profilaktycznych i wychowawczych,
- współpraca z rodzicami, kadrami pedagogicznymi, pielęgniarką szkolną.

B. Wychowawcy:

- dbanie o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie, w grupie wychowawczej,
- wspieranie rozwoju uczniów, wychowanków i usamodzielniania się,
- prowadzenie dokumentacji,
- opracowanie i realizacja Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Klasy, grup wychowawczych zgodnie z treściami ujętymi w Szkolnym Programie Wychowawczo - Profilaktycznym,
- koordynowanie pracy wychowawczo - profilaktycznej w zespole klasowym, grupie wychowawczej,
- dokonywanie rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia, wychowanka,
- podejmowanie działań w przypadkach przemocy wobec niego, zaniedbań opiekuńczych, ujawnionych nałogów,
- integrowanie i kierowanie zespołem klasowym, grupą wychowawczą,
- wykorzystywanie potencjału grupy do wspierania jej członków,

- ocenianie zachowania uczniów, wychowanków,
- wdrażanie do samooceny postępów w zachowaniu,
- nadzorowanie realizacji obowiązków nauki / obowiązków szkolnego,
- promowanie osiągnięć klasy/grup wychowawczych i pojedynczych uczniów, wychowanków,
- inspirowanie pracy zespołowej w klasie, grupie wychowawczej, przydzielanie zespołom zadań na rzecz klasy, grupy wychowawczej, szkoły i środowiska oraz wspólna ocena stopnia ich realizacji,
- współdziałanie z nauczycielami uczącymi w klasie,
- współpraca z rodzicami; włączanie ich w sprawy programowe i organizacyjne klasy, grupy wychowawczej,
- współpraca z dyrekcją szkoły, pedagogiem, psychologiem, doradcą zawodowym, pielęgniarką,
- współdziałanie z instytucjami pracującymi na rzecz dziecka, policją, poradnią psychologiczną - pedagogiczną, sądami rodzinnymi.

C. Nauczyciele zajęć edukacyjnych:

- realizowanie treści programowych zgodnych ze specyfiką zajęć, służących realizacji celów wychowawczo - profilaktycznych,
- tworzenie warunków do aktywnego i twórczego udziału uczniów w procesie dydaktyczno - wychowawczym,
- kształcenie umiejętności i postaw,
- przygotowywanie uroczystości, zawodów, konkursów,
- promowanie osiągnięć edukacyjnych uczniów,
- inspirowanie pracy zespołowej,
- stwarzanie sytuacji umożliwiających samoocenę i ocenę grupy,
- udzielanie uczniom konsultacji oraz pomoc w przygotowaniu się do egzaminów, konkursów przedmiotowych itp.,
- indywidualizacja nauczania w pracy z uczniem zdolnym i mającym trudności w nauce,
- uwzględnianie zaleceń specjalistów w pracy z uczniem,
- opieka nad klasopracownią, troska o sprzęt i środki dydaktyczne,
- dbanie o mienie i porządek w pomieszczeniu, w którym prowadzone są zajęcia,

- współpraca z wychowawcami klas.

D. Pedagog, psycholog:

- prowadzenie badań i działań diagnostycznych uczniów, w tym badań przesiewowych, diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia ich mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu, w tym barier i ograniczeń utrudniających im funkcjonowanie i uczestnictwo w życiu szkolnym,
- diagnozowanie sytuacji wychowawczych w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju uczniów,
- dokonywanie wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania uczniów,
- udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb,
- podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów młodzieży,
- minimalizowanie skutków zaburzeń rozwojowych, zapobieganie zaburzeniom zachowania oraz inicjowanie różnych form pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów,
- inicjowanie i prowadzenie działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych,
- pomoc rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów,
- wspieranie nauczycieli i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

E. Doradca zawodowy:

- gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych,
- udzielanie indywidualnych porad uczniom i rodzicom,
- prowadzenie zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej,
- koordynowanie działalności informacyjno-doradczej prowadzonej przez szkołę,
- wspieranie w działaniach doradczych rodziców przez organizowanie spotkań psychoedukacyjnych, udostępnianie informacji,
- współpraca z innymi nauczycielami w zakresie tworzenia i zapewnienia ciągłości działań wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego,

- wspieranie nauczycieli i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno - pedagogicznej.

F. Terapeuta pedagogiczny:

- prowadzenie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych oraz innych zajęć o charakterze terapeutycznym,
- podejmowanie działań profilaktycznych zapobiegających niepowodzeniom edukacyjnym uczniów we współpracy z rodzicami uczniów,
- wspieranie nauczycieli i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno - pedagogicznej.

G. Nauczyciel - bibliotekarz:

- gromadzenie, ewidencja i opracowywanie biblioteczne zbiorów,
- udostępnianie zbiorów
- rozmowy z czytelnikami – poradnictwo w doborze książek,
- rozbudzanie i rozwijanie indywidualnych zainteresowań uczniów,
- pogłębianie u uczniów nawyku czytania i uczenia się,
- przeprowadzanie lekcji bibliotecznych,
- informowanie nauczycieli o czytelnictwie uczniów,
- przygotowywanie wykazów stanu czytelnictwa,
  - współpraca z innymi bibliotekami i instytucjami oświatowo-wychowawczymi,

-

H. Rodzice:

- aktywne zaangażowanie w realizację programu – wywiązywanie się z obowiązków rodzicielskich, informowanie szkoły o wszelkich, zauważonych nieprawidłowościach i zagrożeniach dla prawidłowego i bezpiecznego rozwoju młodzieży,
- udział w oferowanych przez szkołę spotkaniach,
- wspomaganie szkoły przez pracę w Radzie Rodziców szkoły,

- inicjowanie i współorganizowanie imprez i akcji szkolnych,
- ścisła współpraca z kadrą pedagogiczną.

I. Samorząd Uczniowski:

- współpraca z nauczycielami w zakresie diagnozy obszarów problemowych,
- współorganizowanie imprez i akcji szkolnych,
- uczestniczenie w opiniowaniu dokumentów szkolnych

J. Środowisko lokalne:

- pomoc w oddziaływaniach profilaktycznych i wychowawczych -

1. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna
2. Sąd Rejonowy Wydział Rodzinny i Nieletnich
3. Straż Miejska
4. Policja
5. Miejskie Centrum Profilaktyki Uzależnień
6. Mobilne Centrum Informacji Zawodowej
7. Biblioteki
8. Placówki służby zdrowia

Inne instytucje współpracujące ze szkołą przy realizacji programu: Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Pedagogiczny, Akademia Sztuk Pięknych.

V. CELE I ZADANIA PROGRAMU

Obszar I: ROZWÓJ OSOBISTY

Cel	Zadania	Sposób realizacji	Osoby/instytucje odpowiedzialne/realizujące
<p>Wspieranie rozwoju osobowości młodego człowieka.</p>	<p>Wspomaganie umiejętności samopoznania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wzbogacanie słownictwa dotyczącego samopoznania i samooceny, - wykorzystywanie sytuacji szkolnych do treningu rozpoznawania własnych emocji, uczuć, predyspozycji i deficytów (słabych i mocnych stron), - wdrażanie do autorefleksji. <p>Stymulowanie rozwoju samoakceptacji i samokontroli:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wdrażanie do samooceny i akceptacji własnych mocnych i słabych stron, - kształtowanie umiejętności kontrolowania zachowania, panowania nad emocjami i dowolnego kreowania własnego wizerunku. <p>Umiejętność wykorzystania własnego potencjału:</p> <ul style="list-style-type: none"> - motywowanie do nauki szkolnej i rozwoju, - rozbudzanie i poszerzanie zainteresowań uczniów, stwarzanie warunków do realizowania działań wynikających z zainteresowań, - rozbudzanie ciekawości poznawczej; rozwijanie 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia warsztatowe - zajęcia integracyjne - godziny z wychowawcą - lekcje biblioteczne - koła zainteresowań - konsultacje - konkursy - imprezy edukacyjne i inne - lekcje przedmiotowe - udział w konkursach, olimpiadach szkolnych o pozaszkolnych 	<ul style="list-style-type: none"> - dyrekcja - wychowawcy - pedagog, psycholog - doradca zawodowy - nauczyciele przedmiotów - nauczyciel-bibliotekarz

	<p>zdolności twórczego myślenia, - kreowanie warunków sprzyjających rozwojowi indywidualnych talentów i uzdolnień, - wspomaganie w radzeniu sobie z własnymi niedoskonałościami.</p>		
<p>Kształtowanie postaw prozdrowotnych</p>	<p>Wzrogacanie wiedzy dotyczącej zdrowego i higienicznego trybu życia oraz zagrożeń dla zdrowia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - propagowanie wiedzy dotyczącej zdrowego stylu życia (higieny pracy, nauki i odpoczynku, odżywiania się), - uświadamianie skutków zagrożeń cywilizacyjnych, - rozpowszechnianie wiedzy dotyczącej konstruktywnych metod radzenia sobie ze stresem, - propagowanie roli higieny psychicznej uczniów w aspekcie zapobiegania samobójstwom młodzieży. <p>Ukształtowanie poczucia odpowiedzialności za własne zdrowie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uświadamianie zdrowotnych konsekwencji własnych decyzji na przykładach zachowań ryzykownych, - ukształtowanie postawy wstrzemięźliwości i niezależności. <p>Wyrobienie nawyków i umiejętności sprzyjających zachowaniu zdrowia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uświadamianie znaczenia higieny osobistej, - dbałość o ciało i najbliższe otoczenie, - aktywność fizyczna, - racjonalne żywienie, - hartowanie się, - odpowiednia długość i jakość snu, - promowanie aktywnych i atrakcyjnych form zagospodarowania czasu wolnego, - propagowanie zasad udzielania pierwszej pomocy. 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia warsztatowe - lekcje biologii, wychowania do życia w rodzinie i edukacji dla bezpieczeństwa - godziny z wychowawcą - eksponowanie publikacji z zakresu profilaktyki zdrowia z zasobów biblioteki - pokazy udzielania pierwszej pomocy - zajęcia pozalekcyjne - umożliwiający prawidłowy rozwój psychofizyczny, ze szczególnym uwzględnieniem różnorodnych form zajęć sportowych - spotkania z pielęgniarką - udział w programie rozwijającym zainteresowania uczniów i kształtującym ich prozdrowotne nawyki - „Trzymaj Formę” - udział w programie antynikotynowej edukacji zdrowotnej „Bieg po zdrowie” - udział w programie upowszechniającym wiedzę o nowotworze złośliwym „Znamie! Znam je?” - Dzień Sportu - inne 	<ul style="list-style-type: none"> - dyrekcja - pielęgniarka - opiekun Samorządu Uczniowskiego - nauczyciele: biologii, wychowania fizycznego, wychowania do życia w rodzinie, edukacji dla bezpieczeństwa - wychowawcy - nauczyciel-bibliotekarz

		<p>Zachowania prewencyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - samokontrola zdrowia i samobadanie, - poddawanie się badaniom profilaktycznym, - bezpieczne zachowania w życiu codziennym, - bezpieczne zachowania w życiu seksualnym. 	

Obszar II: ROZWÓJ SPOŁECZNY

Cel	Zadania	Sposób realizacji	Osoby/institucje odpowiedzialne /realizujące
<p>Wyposażenie ucznia w umiejętności niezbędne do współdziałania w zespole</p>	<p>Znajomość i przestrzeganie norm współzycia społecznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - promowanie zasad kulturalnego zachowania się w relacjach społecznych, - kształtowanie poszanowania cudzych praw i potrzeb. <p>-Wzbogacanie wiedzy dotyczącej ról społecznych, hierarchii i powszechnie akceptowanych wartości:</p> <ul style="list-style-type: none"> -poszukiwanie własnej tożsamości w atmosferze zrozumienia, nawiązywanie relacji interpersonalnych opartych na empatii(empatia, współpraca), -znajomość reguł i zasad relacji międzyludzkich, kształtowanie własnego systemu wartości (poszanowanie zasad współzycia i godności drugiego człowieka), - uważne słuchanie, umiejętności przyjmowania argumentów i przedstawianie swoich racji, szacunek wobec innych poglądów (tolerancja, otwartość w dialogu) 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia warsztatowe i integracyjne - godziny z wychowawcą - lekcje, - wychowanie do życia w rodzinie - zajęcia pozalekcyjne i sportowe - wycieczki, imprezy klasowe i szkolne - zawody sportowe i konkursy - działalność Samorządu Uczniowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - nauczyciel-bibliotekarz - nauczyciele przedmiotów - pedagog, psycholog - doradca zawodowy - opiekun Samorządu Uczniowskiego

<p>Przygotowanie do podejmowania i pełnienia ról społecznych i obywatelskich</p>	<p>-wzmocnienie koleżeńskich postaw wśród uczniów, uświadomienie wartości przyjaźni i solidarności (przyjaźń, koleżeństwo, solidarność).</p> <p>Doskonalenie kompetencji emocjonalnych i społecznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wdrażanie do rozpoznawania emocji i uczuć, - rozwijanie wrażliwości społecznej i wrażliwości do empatii, - wdrażanie do wyrażania uczuć, komunikowania własnych potrzeb i wywierania wpływu na innych ludzi w sposób akceptowany społecznie, - kształcenie umiejętności współpracy w zespole rówieśniczym i z dorosłymi, - kształtowanie umiejętności efektywnego zachowania się w sytuacjach trudnych, ryzykownych i konfliktowych. <p>Eliminowanie zachowań agresywnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznawanie i nazywanie zachowań agresywnych, - kształtowanie postaw odrzucających przemoc, - kształtowanie umiejętności nieagresywnego rozwiązywania konfliktów i zachowywania się w sytuacjach problemowych – asertywnego przedstawiania własnych potrzeb i praw oraz odmawiania przy pełnym poszanowaniu praw i wyborów innych ludzi. 		
<p>Przygotowanie do podejmowania i pełnienia ról społecznych i obywatelskich</p>	<p>Znajomość zasad funkcjonowania szkoły:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przypomnienie uczniom i ich rodzicom <i>Statutu Szkoły, Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego</i> - uświadamianie praw i obowiązków uczniów oraz rodziców w szkole, życiu rodzinnym i społeczeństwie - tworzenie zwyczajów i tradycji szkoły. <p>Wytworzenie potrzeby aktywnego udziału w życiu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - godziny z wychowawcą - lekcje, wystawy biblioteczne - zebrania z rodzicami - wybory samorządu klasowego i szkolnego - lekcje wiedzy o społeczeństwie - zeszyt kontroli frekwencji - dokumentowanie życia szkoły – szkolna strona internetowa itp., 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - nauczyciel-bibliotekarz - nauczyciele przedmiotów - pedagog, psycholog - osoby odpowiedzialne za prowadzenie szkolnej strony www - opiekun Samorządu Uczniowskiego

<p>Kształtowanie postaw patriotycznych</p>	<p>szkoły, stymulowania postaw prospołecznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie poczucia przynależności do wspólnoty klasowej i szkolnej, pozytywnego wizerunku szkoły i akceptacji obowiązków szkolnych, - tworzenie zwyczajów i tradycji szkoły, - kształtowanie poczucia współodpowiedzialności za grupę i umiejętności funkcjonowania w niej z uwzględnieniem zasad tolerancji dla odmienności poglądów, potrzeb, przynależności, np. religijnej, społecznej, narodowej, - wdrażanie do poszanowania mienia społecznego. <p>Kreowanie pożądaných postaw wobec obowiązków:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapoznanie uczniów z ich prawami i obowiązkami szkolnymi i społecznymi, - monitorowanie realizacji obowiązku szkolnego, eliminowanie nieusprawiedliwionej absencji, - kształtowanie pożądaných postaw wobec obowiązków szkolnych poprzez przestrzeganie procedur zawartych w <i>Statucie Szkoły</i>, - stymulowanie aktywności uczniów w społeczności klasowej, szkolnej i lokalnej (np. wolontariat). 	<p>- działalność Samorządu Uczniowskiego</p> <p>- Dzień Edukacji Narodowej</p>	
<p>Kształtowanie postaw patriotycznych</p>	<p>Rozpowszechnienie wiedzy o historii i kulturze własnego regionu i kraju:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wzbogacanie wiedzy o regionie i kraju, - zaznajamianie z tradycjami, historią i kulturą narodową. <p>Rozwój poczucia tożsamości narodowej i więzi z tradycjami narodowymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie przywiązania do kraju i jego kulturowego dziedzictwa, - wpajanie patriotyzmu lokalnego, - kształtowanie tożsamości narodowej przy jednoczesnym otwarciu na wartości kultury Europy. 	<p>- organizacja szkolnych imprez okolicznościowych</p> <p>- uroczyste obchody świąt narodowych, ważnych wydarzeń historycznych, religijnych</p> <p>- konkursy, wystawy</p> <p>- wycieczki do muzeum itp.</p> <p>- opieka nad miejscami pamięci narodowej</p> <p>- lekcje historii, wiedzy o społeczeństwie, języka polskiego, godziny</p>	<p>- wychowawcy</p> <p>- nauczyciel-bibliotekarz</p> <p>- nauczyciele historii, wiedzy o społeczeństwie, geografii, przedmiotów artystycznych, języka polskiego, języków obcych</p> <p>- opiekun Samorządu Uczniowskiego</p>

	<p>- wpajanie szacunku wobec symboli, tradycji i miejsc pamięci narodowej.</p> <p>Aktywizacja działań wynikających z postaw patriotycznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie potrzeby celebrowania świąt narodowych i lokalnych oraz uczestniczenie w nich, - kształtowanie nawyku właściwych postaw podczas uroczystości i eksponowania symboli narodowych i państwowych, - wdrażanie do opieki nad miejscami pamięci narodowej. 	<p>z wychowawcą, przedmiotów artystycznych,</p> <ul style="list-style-type: none"> - lekcje biblioteczne - współpraca z innymi krajami w ramach projektów i programów 	
<p>Kształtowanie postaw i nawyków proekologicznych</p>	<p>Uświadomienie cywilizacyjnych zagrożeń dla człowieka i przyrody:</p> <ul style="list-style-type: none"> - propagowanie wiedzy dotyczącej środowiska przyrodniczego, - tworzenie warunków do poznawania współzależności między różnymi elementami środowiska naturalnego oraz rozumienia przyczyn skutków ingerencji człowieka w świat przyrody, - ukazywanie celowości przeprowadzania akcji ekologicznych. <p>Wypracowanie poszanowania dla środowiska przyrodniczego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie poczucia odpowiedzialności za stan przyrody; troski o jej przyszłość, - motywowanie do uczestniczenia w ochronie środowiska naturalnego. <p>Osobiste zaangażowanie w działania proekologiczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wdrażanie do samodzielnego poszukiwania informacji o zagrożeniach środowiska w najbliższej okolicy, - promowanie i kształtowanie nawyków proekologicznych, - inicjowanie i realizowanie działań korzystnych dla 	<p>- godziny z wychowawcą</p> <ul style="list-style-type: none"> - lekcje biblioteczne - lekcje biologii, geografii, chemii - akcje ekologiczne, wystawy organizowane przez Sprzątanie Świata, Dzień Ziemi, - wycieczki - akcje organizowane przez Samorząd Uczniowski 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - nauczyciel-bibliotekarz - nauczyciele, biologii, geografii, chemii - opiekun Samorządu Uczniowskiego

	<p>środowiska naturalnego w najbliższym otoczeniu.</p>		
<p>Przygotowanie do podejmowania optymalnych decyzji życiowych</p>	<p>Dostarczenie informacji niezbędnych w podejmowaniu decyzji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomoc uczniom w pogłębianiu wiedzy o interesujących ich zawodach, - zapoznanie ze strukturą szkolnictwa ponadgimnazjalnego, kryteriami przyjęć i ofertą edukacyjną miasta i regionu, zasadami naboru do szkół w systemie elektronicznym. <p>Stworzenie podstaw świadomego wyboru kierunku kształcenia i drogi zawodowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazywanie czynników istotnych przy wyborze zawodu, profilu kształcenia, takich jak: zdrowie, zainteresowania, zdolności, umiejętności, cechy charakteru i temperamentu, uwarunkowania ekonomiczne, zapotrzebowanie na rynku pracy, - wspomaganie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji zawodowych, w dokonywaniu samooceny-ustaleniu mocnych stron-osiągnięć, sukcesów, zalet osobistych. <p>Kształtowanie właściwej motywacji do pracy i decyzji związanych z planowaniem przyszłości zawodowej oraz poczucia odpowiedzialności za tę przyszłość:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie właściwej postawy wobec pracy, długofalowego planowania i realizacji celów, - eliminowanie „towarzystwo” charakteru wyboru szkoły ponadgimnazjalnej przez wskazywanie następstw chybionych wyborów. <p>Wyzwalanie aktywności w podejmowaniu decyzji:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - lekcje przedmiotowe - realizacja treści zawodoznawczych zawartych w programach nauczania poszczególnych przedmiotów - lekcje wiedzy o społeczeństwie - godziny z wychowawcą - eksponowanie publikacji zawodoznawczych - spotkania z przedstawicielami zawodów, wycieczki zawodoznawcze - spotkania z przedstawicielami szkół, wycieczki do szkół w ramach „dni otwartych” - udział w targach zawodoznawczych - spotkania z pielęgniarką - zajęcia warsztatowe - poradnictwo zawodowe - konsultacje z doradcą zawodowym, pedagogiem, psychologiem - spotkania z rodzicami 	<ul style="list-style-type: none"> - dyrekcja - doradca zawodowy - wychowawcy - nauczyciel-bibliotekarz - nauczyciele przedmiotów - pedagog, psycholog - pielęgniarka - rodzice - uczniowie

	<ul style="list-style-type: none"> - wspomaganie rozwoju umiejętności samodzielnego poszukiwania informacji, gromadzenia koniecznej dokumentacji, - wspieranie osobistej aktywności ucznia w obszarze samopoznania i trafnej oceny posiadanych predyspozycji i ograniczeń, - uświadomienie rodzicom potrzeby ich aktywnego udziału w decyzjach o dalszej drodze kształcenia dzieci i motywowania ich do współpracy w poszukiwaniu informacji. 		
--	--	--	--

Obszar III: PROFILAKTYKA ZAGROZEŃ

Cel	Zadania	Sposoby realizacji	Osoby/instytucje odpowiedzialne /realizujące
Doskonalenie warunków bezpiecznego funkcjonowania ucznia w szkole i poza nią	Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa ucznia w szkole: <ul style="list-style-type: none"> - ochrona uczniów przed skutkami niepożądanych działań ludzi z zewnątrz, - wdrażanie uczniów do przestrzegania procedur i przepisów związanych z bezpieczeństwem, - doskonalenie kompetencji kadry pedagogicznej w zakresie znajomości i przestrzegania przepisów, - eliminowanie zagrożeń pożarowych, - zapewnienie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz odpoczynku między lekcjami, - ochrona mienia społecznego, - przeciwdziałanie agresji w szkole, - eliminowanie zagrożeń związanych z zachowaniami 	<ul style="list-style-type: none"> - godzina z wychowawcą - eksponowanie publikacji - lekcje edukacji dla bezpieczeństwa - rozmowy z uczniami - obserwacje - zajęcia warsztatowe - treningi asertywności - udział w programach dotyczących bezpieczeństwa uczniów 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - nauczyciel-bibliotekarz - pedagog, psycholog - nauczyciele

ryzykownymi uczniów.

Ukształtowanie umiejętności samodzielnego, codziennego dbania o własne bezpieczeństwo:

- zaznajamianie z przepisami bhp, drogami ewakuacyjnymi w szkole,
- zaznajamianie i systematyczne przypominanie zasad bezpiecznego poruszania się po drogach, podróżowania, nawiązywania znajomości, wypoczynku nad wodą itp.,

Edukacja na rzecz bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w Internecie

- zaznajamianie uczniów z zasadami bezpiecznego korzystania z Internetu ze szczególnym uwzględnieniem zapobieganiu cyberprzemocy.

Doskonalenie umiejętności rozpoznawania zagrożeń i właściwego zachowania się w sytuacjach niebezpiecznych:

- minimalizowanie zagrożeń związanych z drogą „do” i „ze” szkoły,
- kształtowanie gotowości i umiejętności udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach,
- uświadamianie zagrożeń związanych z życiem towarzyskim, podróżami, aktywnością w okresach wolnych od nauki,
- doskonalenie umiejętności szacowania ryzyka sytuacyjnego, rozpoznawanie nietypowych sygnałów niebezpieczeństwa,
- uświadamianie zagrożeń związanych z korzystaniem z Internetu.

Eliminowanie z życia szkoły agresji:

- doskonalenie umiejętności rozpoznawania i nazywania zachowań agresywnych,

	<p>- kształtowanie postaw odrzucających przemoc oraz umiejętności nieagresywnego, asertywnego zachowania się w sytuacjach konfliktowych i problemowych, - monitorowanie nasilenia zjawiska agresji w szkole i sieci.</p>		
<p>Wspieranie nabywania umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, ryzykownych i konfliktowych</p>	<p>Wpojenie wiedzy niezbędnej dla podejmowania w sytuacjach trudnych trafnych decyzji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - doskonalenie umiejętności rozpoznawania czynników ryzyka i właściwego oceniania poziomu zagrożenia, - propagowanie wiedzy o społecznych mechanizmach wywierania wpływu i konstruktywnych sposobach radzenia sobie z nimi (negocjacje, mediacje, asertywna komunikacja własnych potrzeb, sztuka odmawiania, dyskusji), - propagowanie higieny psychicznej w zapobieganiu samobójstwom młodzieży. <p>Wspieranie rozwoju autonomii i umiejętności dbania o własne dobro:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie odpowiedzialności za własne zdrowie, - stymulowanie rozwoju samoakceptacji i samokontroli, - wspieranie rozwoju niezależności od opinii grupy i odporności na nieakceptowaną presję rówieśniczą, - wspieranie rozwoju silnych więzi emocjonalnych z konstruktywnymi jednostkami i grupami. <p>Doskonalenie umiejętności w osobistym działaniu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykorzystywanie nadarzających się okazji do praktycznego zastosowania wiedzy o technikach opierania się niepożądanym wpływom, - kształtowanie umiejętności prośenia o pomoc i rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach, które udzielają wsparcia młodzieży. 	<ul style="list-style-type: none"> - godzina z wychowawcą - eksponowanie publikacji - realizacja programów profilaktycznych - konsultacje pedagoga, psychologa - rozmowy z uczniami 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - nauczyciel-bibliotekarz - pedagog, psycholog

	<p>Podniesienie kompetencji wychowawczych rodziców (opiekunów):</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie pożądanых postaw i zachowań rodziców wobec zagrożeń związanych z sytuacjami ryzykownymi, - wzbogacanie wiedzy o prawidłowościach rozwoju psychofizycznego w okresie dorastania, - podnoszenie umiejętności rozpoznawania sytuacji i zachowań ryzykownych. 		
<p>Eliminowanie wagarów jako podstawowego czynnika zwiększającego zagrożenie demoralizacją i utratą szans rozwojowych</p>	<p>Kontrolowanie aktualnego zakresu i charakteru zjawiska wagarów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - monitorowanie nasilenia nieusprawiedliwionej absencji, - rozpoznawanie przyczyn zjawiska indywidualnie i w skali populacji szkolnej. <p>Zminimalizowanie nasilenia zjawiska wagarów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - motywowanie do uczestnictwa w lekcjach poprzez: stwarzanie warunków do osiągnięcia sukcesu i uzyskania aprobaty społecznej, - wspomaganie w sytuacjach problemowych, - kształtowanie poczucia przynależności i pozytywnych postaw wobec obowiązków szkolnych, - motywowanie uczniów do alternatywnych sposobów spędzania czasu wolnego - realizacja szkolnych procedur utrudniających wagarowanie i wspierających rodziców i uczniów w radzeniu sobie z problemem, - udzielanie uczniom i rodzicom pomocy psychologiczno-pedagogicznej, - współpraca z sądem i policją, strażą miejską. 	<ul style="list-style-type: none"> - przestrzeganie procedur szkolnych - współpraca z rodzicami - rozmowy z uczniem - współpraca z policją, sądem - konsultacje pedagoga, psychologa 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - pedagog, psycholog - nauczyciel-bibliotekarz

<p>Eliminowanie masowych zwolnień z wychowania fizycznego</p>	<p>Zminimalizowanie nasilenia zjawiska zwolnień z wychowania fizycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - motywowanie uczniów do aktywniejszego uczestnictwa w zajęciach celem podnoszenia sprawności fizycznej, - umożliwienie uczniom uczestnictwa w alternatywnych formach zajęć ruchowych. 		<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele wychowania fizycznego - wychowawcy - pedagog, psycholog
<p>Eliminowanie zagrożeń utraty zdrowia i szans rozwojowych przez uzależnienia</p>	<p>Propagowanie wiedzy podnoszącej efektywność działań profilaktycznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktywne uczestniczenie w lokalnych i krajowych akcjach edukacyjnych, - współpraca z osobami i instytucjami zajmującymi się problematyką uzależnień, - podnoszenie kompetencji rodziców (opiekunów) w zakresie mechanizmów powstawania uzależnień, metod zapobiegania, rozpoznawania objawów zażywania środków uzależniających i właściwych sposobów reagowania. <p>Ukształtowanie pożądanых społecznie postaw wobec zagrożeń cywilizacyjnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - promowanie aktywnych i atrakcyjnych form zagospodarowania czasu wolnego, - propagowanie wiedzy dotyczącej zdrowego odżywiania, - rozpowszechnianie wiedzy dotyczącej metod radzenia sobie ze stresem, - propagowanie wiadomości dotyczących zagrożeń cywilizacyjnych, w tym związanych z korzystaniem z Internetu, nawiązywania znajomości przez Internet, ujawniania swoich danych bądź danych innych osób, przestrzegania praw autorskich publikacji, - kreowanie modelu absolutnego, - promowanie zdrowego stylu życia. 	<ul style="list-style-type: none"> - obserwacje - godziny z wychowawcą - eksponowanie publikacji - lekcje biologii i wychowania do życia w rodzinie - zajęcia prowadzone przez specjalistów - udział w spektaklach profilaktycznych - udział w programie „Trzymaj Formę” oraz innych programach profilaktycznych np. w zakresie używania substancji psychoaktywnych, w tym narkotyków i tzw. dopalaczy - szkolne, rejonowe konkursy profilaktyczne - zajęcia pozalekcyjne - filmy 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - nauczyciel-bibliotekarz - pedagog, psycholog - nauczyciele biologii i wychowania do życia w rodzinie - pielęgniarka - nauczyciele informatyki

	<p>Zniechęcenie uczniów do eksperymentowania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - reagowanie na próby eksperymentowania środkami uzależniającymi zgodnie z procedurami, - wspieranie rodziców i uczniów w rozwiązywaniu problemów. 		
<p>Rozpoznawanie zagrożeń występujących w środowisku i przeciwdziałanie tym zagrożeniom</p>	<p>Rozpoznanie skali i natężenia zagrożeń występujących w środowisku ucznia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - monitorowanie nasilenia zjawiska agresji w szkole, - monitorowanie występowania w szkole zachowań ryzykownych, takich jak: palenie papierosów, spożywanie napojów alkoholowych, wagarowanie, przedwczesna inicjacja seksualna, zachowania o charakterze przestępczym, - monitorowanie zjawiska uzależnienia od cyberprzeżrezi, - ocenianie stopnia realizacji i efektywności programu wychowawczo-profilaktycznego, - badanie postaw wobec środków uzależniających, - rozpoznawanie rozmiarów zagrożeń w środowisku, rodzinie, szkole. <p>Udzielanie pomocy w sytuacji trudnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom zagrożonym przemocą w rodzinie, - wskazywanie specjalistycznych ośrodków i instytucji pomocowych, - współpraca z policją, sądem i innymi instytucjami zgodnie z obowiązującymi przepisami. 	<ul style="list-style-type: none"> - zbieranie informacji na temat uczniów - badania ankietowe uczniów i rodziców - wywiady środowiskowe - współpraca z policją i sądem - współpraca z instytucjami - konsultacje pedagoga, psychologa - zajęcia psychoedukacyjne - eksponowanie publikacji 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - nauczyciel-bibliotekarz - pedagog, psycholog - przedstawiciele instytucji

**Obszar IV:
DIAGNOZA I TERAPIA PRZYCZYŃ TRUDNOŚCI I NIEPOWODZEŃ SZKOLNYCH**

Cel	Zadania	Sposób realizacji	Osoby/instytucje odpowiedzialne /realizujące
<p>Rozwiązywanie i przeciwdziałanie problemom edukacyjnym, emocjonalnym uczniów</p>	<p>Diagnozowanie trudności w uczeniu się: -systematyczne dokonywanie Wielospecjalistycznej Oceny Funkcjonowania Ucznia - tworzenie i ewaluowanie IPET - przeprowadzenie wywiadu z rodzicem lub opiekunem.</p> <p>Udzielenie pomocy: - wyznaczenie postępowania wspomagającego rozwój ucznia oraz oddziaływań terapeutycznych i socjoterapeutycznych, - wsparcie psychologiczne – pedagogiczne wszystkich uczniów z uwzględnieniem ich potrzeb rozwojowych i edukacyjnych. - ustalenie zasad współpracy specjalista – rodzic - uczeń,</p> <p>Eliminowanie niepowodzeń szkolnych: - korekcja i kompensacja zaburzonych funkcji, - monitorowanie postępów ucznia.</p>	<p>- zajęcia prowadzone przez specjalistów - zajęcia warsztatowe - treningi - dostrzeganie i wspieranie mocnych stron ucznia - współpraca z instytucjami pomocowymi</p>	<p>- pedagog, psycholog - terapeuta pedagogiczny/socjoterapeuta - wychowawcy - nauczyciele</p>

Obszar V:

DIAGNOZA I ORGANIZACJA POMOCY W ZAKRESIE ZAGROŻEŃ ZWIĄZANYCH Z UŻYCIEM SUBSTANCJI PSYCHOTROPOWYCH, ŚRODKÓW ZASTĘPCZYCH ORAZ NOWYCH SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH

Cel	Zadania	Sposób realizacji	Osoby/instytucje odpowiedzialne /realizujące
<p>Przeciwdziałanie i organizacja pomocy w zakresie zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych</p>	<p>Diagnozowanie zagrożeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przeprowadzenie wywiadu z uczniem - przeprowadzenie wywiadu z rodzicem lub opiekunem, <p>Udzielenie pomocy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - objęcie ucznia pomocą psychologiczno – pedagogiczną, - psychoedukacja - kierowanie na konsultacje do specjalistycznych ośrodków terapeutycznych <p>Eliminowanie zagrożeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - współpraca z instytucjami interwencyjnymi, - monitorowanie ucznia. - współpraca z rodzicami 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia prowadzone przez specjalistów - zajęcia warsztatowe - treningi - współpraca z instytucjami pomocowymi - indywidualna praca z uczniem 	<ul style="list-style-type: none"> - pedagog, psycholog - terapeuta pedagogiczny/socjoterapeuta - wychowawcy – nauczyciele

Obszar VI:

DIAGNOZA I ORGANIZACJA POMOCY W ZAKRESIE ZAGROŻEŃ ZWIĄZANYCH Z COVID-19

Cel	Zadania	Sposób realizacji	Osoby/instytucje odpowiedzialne /realizujące
Organizacja pomocy związanej z sytuacją pandemiczną i koniecznością izolacji.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przekazywanie rzetelnej wiedzy o chorobie Covid-19 oraz aktualnych zaleceń Ministerstwa Zdrowia i Głównego Inspektora Sanitarnego. 2. Udział rodziców w e-szkoleniach „Stresu nie da się zdezynfekować”. 3. Szczegółowe monitorowanie sytuacji rodzinnej, przemocy domowej, będącej konsekwencją izolacji społecznej. 4. Pedagogizacja uczniów na temat przemocy domowej, podanie numerów telefonu zaufania, numerów alarmowych oraz adresu e-mail dla dzieci i młodzieży zagrożonej przemocą (Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę). 5. Zaproszenie rodziców do wzięcia udziału w e-szkoleniu „Jak skutecznie uczyć się w domu”. 6. Wykorzystanie w procesach edukacyjnych narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia na odległość. Bezpieczne i efektywne korzystanie z technologii cyfrowych.	<ul style="list-style-type: none"> - przypomnienie o obowiązkujących wytycznych dotyczących Covid-19 - kontrola realizacji wytycznych - zajęcia prowadzone przez specjalistów - diagnoza psychologiczna - współpraca z instytucjami pomocowymi - rozmowy indywidualne - wywiad z rodzicami - godziny wychowawcze - lekcje biologii i edukacji dla bezpieczeństwa - zajęcia profilaktyczne - zajęcia socjoterapeutyczne - uruchomienie dostępnych form pomocy - zapewnienie fachowej pomocy uczniom z poważnymi problemami.	<ul style="list-style-type: none"> - pedagog, psycholog - terapeuta - pedagogiczny/socjoterapeuta - wychowawcy - nauczyciele

	<p>7. Przeprowadzenie diagnozy szczegółowej deficytów oraz szkód wyrządzonych w okresie izolacji pandemicznej.</p> <p>8. Porównanie poziomu funkcjonowania oraz oszacowanie strat rozwojowych dzieci.</p> <p>9. Wprowadzenie do IPET planów zaradczych uwzględniających specyfikę ucznia.</p> <p>10. Edukowanie o możliwych psychologicznych skutkach kwarantanny, upewniając się, by każdy był świadomy, że są one normalnym następstwem trudnej sytuacji – programy „Uczeń w traumie”, „15 kroków w metodzie Kids Skill’s”.</p> <p>11. Nawiązanie i poszerzenie współpracy z specjalistami w opiece których znajdują się uczniowie.</p> <p>12. Ustalenie jednolitych planów działania wspierającego rozwój uczniów wraz z wychowawcami MOS oraz wszystkimi specjalistami pracującymi z dziećmi w ZSiPS.</p> <p>13. Udział w akcji „Aktywnie spędzamy czas podczas długich przerw w salach”</p> <p>14. Ewaluowanie na bieżąco efektów wprowadzanych działań, celem weryfikacji zasadności stosowania poszczególnych metod naprawczych i działań korekcyjnych.</p>	
--	--	--

Obszar VII:

HIGIENA OSOBISTA I OTOCZENIA

Cel	Zadania	Sposób realizacji	Osoby/instytucje odpowiedzialne /realizujące
Higiena osobista Higiena żywienia Higiena psychiczna	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie nawyków i przyzwyczajzeń higieniczno-zdrowotnych. 2. Poznanie własnego ciała, dbanie o czystość osobistą- przekazanie dzieciom odpowiedniej wiedzy, dostosowanej do poziomu ich rozwoju. 3. Właściwe odżywianie się jako warunek zdrowia- szczególnie dostarczenie organizmowi odpowiednich składników budulcowych i witamin (dzieci rosna, są ruchliwe i potrzebują energii do zabawy, nauki). 4. Zabawy ruchowe i rekreacja. 5. Prawidłowa organizacja czasu wolnego. 6. Bezpieczny wypoczynek (w lesie, nad wodą). 7. Kultura zachowania się. 8. Bezpieczeństwo, w tym poruszanie się po drogach publicznych.	<ul style="list-style-type: none"> - rozmowy indywidualne - rozmowy z rodzicami - godziny wychowawcze - lekcje biologii i edukacji dla bezpieczeństwa - zajęcia profilaktyczne - zajęcia socjoterapeutyczne - uruchomienie dostępnych form pomocy - zapewnienie fachowej pomocy uczniom z poważnymi problemami. - dokonywanie przeglądów czystości osobistej uczniów, (mierzenie, ważenie, kontrola wzroku itd).	<ul style="list-style-type: none"> - pedagog, psycholog - terapeuta - pedagogiczny/socjoterapeuta - wychowawcy - nauczyciele - pielęgniarka szkolna

VIII. EWALUACJA I MONITORING

W ustaleniu czy realizowany program przynosi oczekiwane efekty, niezbędna jest jego ewaluacja. Należy więc kontrolować zarówno przebieg procesu, jak i osiągnięte wyniki. Proces powinien być kontrolowany przez bieżące monitorowanie, a uzyskane informacje wykorzystywane do modyfikacji samego programu (jeżeli wystąpi taka potrzeba). Ewaluację wyników należy przeprowadzić pod koniec każdego roku szkolnego. Powinna ona pozwolić na uzyskanie odpowiedzi na następujące pytania:

1. Czy zbliżyliśmy się do postawionych celów?
2. Czy działania programowe odpowiadały rzeczywistym potrzebom uczniów?
3. Czy działania podejmowane w trakcie pracy z programem wpłynęły na zachowanie uczniów i wprowadziły pożądane zmiany?
4. Czy stosowane procedury okazały się skuteczne?
5. W czym upatrywać przyczyn niepowodzenia, jeżeli nie uzyskano zadowalających efektów?

Narzędzia ewaluacji:

- ankiety dla uczniów, rodziców, nauczycieli,
- wywiady z uczniami, rodzicami i nauczycielami,
- obserwacje,
- analiza dokumentów.

04.10.2022
DYREKTOR

mgr. Anna Przetocka

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is extremely faint and illegible.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is extremely faint and illegible.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is extremely faint and illegible.